

Probleme propuse¹

Clasele primare

P.196. Mioara aranjează patru mărgel, două albe și două galbene, una lângă alta, pentru a confecționa o salbă păpușii sale. În câte feluri poate aranja Mioara mărgelile?

(Clasa I)

Inst. Maria Racu, Iași

P.197. Dan împarte o ciocolată astfel: o linie întreagă de 4 pătrățele pentru fratele său, o coloană întreagă de 4 pătrățele pentru sora sa, iar restul pentru sine. Câte pătrățele de ciocolată i-au revenit lui Dan?

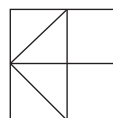
(Clasa I)

Maria Ursu, elevă, Iași

P.198. Numărați figurile geometrice din desenul alăturat și scrieți:

a) numărul triunghiurilor;

b) numărul figurilor geometrice care sunt pătrate sau dreptunghiuri.

(Clasa a II-a)

Andreea Amarandei, studentă, Iași

P.199. Dacă $a - 15 = 15 - b$, poate fi diferența $a - b$ un număr impar?

(Clasa a II-a)

Andreea Bîzdîgă, elevă, Iași

P.200. Dintr-un număr de 12 bile, 11 au mase egale, iar una are o masă mai mare decât a celorlalte. Care este cel mai mic număr de cântăriri prin care se poate depista bila cu masa mai mare?

(Clasa a III-a)

Ana Cojocar, Iași

P.201. Diferența dintre suma vârstelor a două persoane și diferența lor este 20 de ani. Triplul sumei vârstelor este egal cu de 7 ori diferența vârstelor. Care este vârsta fiecărei persoane?

(Clasa a III-a)

Valeria Avasilcei, Iași

P.202. Aflați numerele \overline{ab} și c astfel încât, dacă mărim cifrele a și b cu câte o unitate, atunci produsul $\overline{ab} \cdot c$ se dublează.

(Clasa a III-a)

Amalia Munteanu, elevă, Iași

P.203. Cei doi tigri de la Zoo au suficientă hrană pentru 3 săptămâni. Au mai fost aduși, însă, încă 5 tigri. Dacă fiecare mănâncă aceeași cantitate de hrană pe zi, câte zile le va mai ajunge acum hrana?

(Clasa a IV-a)

Inst. Laura Chirilă, Iași

P.204. Aflați toate numerele naturale n astfel încât triplul predecesorului lui n nu depășește dublul succesivului lui n .

(Clasa a IV-a)

Andreea Simion, elevă, Iași

P.205. Fie S suma a zece numere naturale nenule.

a) Dacă $S = 54$, arătați că există cel puțin două numere egale.

b) Aflați zece numere naturale distincte pentru care $S = 57$. Câte posibilități sunt? Justificați!

(Clasa a IV-a)

Constanța Tudorache și Nelu Tudorache

¹Se primesc soluții până la data de 31 iunie 2011.

Clasa a V-a

V.123. Un spiriduş îi şopteşte Ioanei: "Pentru a salva lumea de rău, prepară o poţiune din praf de aur şi praf de stele. În camera albastră este un dulap uriaş, cu numeroase rafturi, fiecare conţinând câte 20 de sticlute numerotate: de la 1 la 20 pe primul raft, de la 21 la 40 pe al doilea etc. Numărul raftului cu sticluta cu praf de aur este egal cu numărul sticlutei cu praf de stele. Suma dintre numărul sticlutei cu praf de aur şi numărul sticlutei cu praf de stele este 243". Care sunt numerele sticlutei pe care trebuie să le aleagă Ioana?

Cristina Timofte, Iaşi

V.124. Arătaţi că numărul $A = 100 \left(\frac{7}{1 \cdot 2} + \frac{7}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{7}{99 \cdot 100} \right) + 589 \left(\frac{1}{1 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 5} + \dots + \frac{1}{587 \cdot 589} \right)$ este cel mai mare număr natural de trei cifre distincte.

Anca Chirişescu, Ţigănaşi (Iaşi)

V.125. Se consideră numărul $a = 1 + 2 + 3 + \dots + 2010$ şi mulţimea $M = \{n \in \mathbb{N} | na = k^2, k \in \mathbb{N}\}$. Determinaţi cele mai mici cinci elemente ale lui M .

Nicolae Ivăşchescu, Craiova

V.126. Se consideră mulţimea $A = \{1, 2, 3, \dots, 2010\}$. Scrieţi mulţimea A ca reuniune a trei mulţimi disjuncte două câte două, având acelaşi cardinal şi aceeaşi sumă a elementelor.

Mirela Marin, Iaşi

V.127. Determinaţi numerele naturale A pentru care $A + S(A) = 2010$. (Am notat cu $S(A)$ suma cifrelor numărului A .)

Cătălin Budeanu, Iaşi

V.128. Reconstituiţi o împărţire, ştiind că împărţitorul, câtul şi restul sunt cifre ale deîmpărţitului.

Ioan Săcăleanu, Hârlău

V.129. Fie a, b, c trei numere impare, iar $A = 2^{\frac{a+b}{2}} \cdot 3^{\frac{a+c}{2}} \cdot 5^{\frac{b+c}{2}}$. Ştiind că $30A$ nu este pătrat perfect, arătaţi că măcar unul dintre a, b, c nu este pătrat perfect.

Andrei Nedelcu, Iaşi

Clasa a VI-a

VI.123. Stabiliţi în câte moduri îl putem scrie pe 2010 ca sumă de trei numere naturale nenule, direct proporţionale cu trei numere naturale consecutive.

Mirela Obreja şi Ioan Lungu, Vaslui

VI.124. Într-o duminică, bunica face clătite pentru nepoţi; 40% dintre clătite sunt cu gem, iar restul cu ciocolată. În duminica următoare, bunica face cu 10% mai multe clătite cu gem şi cu 5% mai puţine clătite cu ciocolată. În care dintre duminici a făcut bunica mai multe clătite?

Doru Turbatu, Iaşi

VI.125. Determinaţi restul împărţirii prin 2010 a numărului $A = 1^{2011} + 2^{2011} + \dots + 2011^{2011}$.

Andrei Paşa, elev, Iaşi

VI.126. Pe tablă sunt scrise numerele $1, 2, 3, \dots, 2010$. Andrei șterge de pe tablă două numere, înlocuindu-le cu media lor aritmetică și procedează astfel în mod repetat, până când pe tablă rămâne un singur număr. Este posibil ca acest ultim număr să fie 2009, 25?

Gabriel Popa, Iași

VI.127. Considerăm punctele coliniare distincte A, B, C, D și E astfel încât $AB = b$, $AC = a$, $BD = b - a$ ($2a < b < 3a$), E este simetricul lui B față de D , iar mijlocul segmentului $[AC]$ este punctul E . Aflați numerele a și b , știind că $BD = 6$.

Matei Hăvârneanu, elev, Iași

VI.128. Se consideră triunghiul isoscel ABC cu $m(\widehat{A}) = 120^\circ$. Perpendiculara în A pe AC intersectează bisectoarea unghiului \widehat{C} în F și latura BC în E . Paralela prin E la AB taie CF în M și notăm $\{P\} = AM \cap BC$. Determinați măsura unghiului \widehat{APB} .

Gabriela Popa, Iași

VI.129. Se consideră triunghiul ABC . Determinați un punct M pe latura $[AC]$, aflat la egală distanță de vârful A și de dreapta BC .

Mihaela Cianga, Iași

Clasa a VII-a

VII.123. Determinați numerele \overline{abc} , scrise în baza 10, pentru care numărul $A = \sqrt{abc} - \sqrt{\overline{abc} - 28}$ este natural.

Vasile Chiriac, Bacău

VII.124. Demonstrați că nu există numere naturale n pentru care numărul $A = \sqrt{n} + \sqrt{n+2010}$ să fie pătrat perfect.

Neculai Stanciu, Buzău

VII.125. Demonstrați că numărul $A = 2009 \cdot 2011^{2010} - 2010 \cdot 2011^{2009} + 1$ este divizibil cu 2010^2 .

Tamara Culac, Iași

VII.126. Dacă a, b, c sunt lungimile laturilor unui triunghi, iar p este semiperimetrul acestuia, demonstrați că $\frac{a}{p-a} + \frac{b}{p-b} + \frac{c}{p-c} \geq 6$.

Ionel Nechifor, Iași

VII.127. Se consideră triunghiul ABC , punctul D pe latura (BC) și romburile $BDEF$ și $CDGH$ cu $E, G \in (AD)$, astfel încât A, F și H sunt de aceeași parte a dreptei BC , iar AD separă F și H . Demonstrați că dreptele AD, BH și CF sunt concurente.

Dan Popescu, Suceava

VII.128. Pe latura (AB) a triunghiului ascuțitunghic ABC se consideră punctul M , iar pe segmentul (CM) punctul N , astfel încât $\triangle BNM \sim \triangle CAM$. Demonstrați că $AN \perp BC$.

Constantin Apostol, Rm. Sărat

VII.129. Se consideră triunghiul ABC cu $BC > AC > AB$ și punctele D, E pe latura (BC) și F pe (AC) , astfel încât $AB = BD = AF$, iar $AC = CE$. Dreapta

BF intersectează AD și AE în G , respectiv H . Arătați că punctele D, E, G și H sunt conciclice.

Daniela Brumă, Deleni (Iași)

Clasa a VIII-a

VIII.123. Rezolvați în \mathbb{R} ecuația $2x^2 + 2y^2 - 2xy + 2x - 10y + 14 = 0$.

Ionica Marcovschi, Pașcani

VIII.124. Demonstrați ca numărul

$$A = \frac{(2^4 + 2^2 + 1)(3^4 + 3^2 + 1) \dots (2010^4 + 2010^2 + 1)}{3(2010^2 + 2010 + 1)}$$

este pătrat perfect.

Bianca Maria Filip, elevă, Iași

VIII.125. Determinați numerele întregi n pentru care

$$\left[\sqrt{n^2 + 3n + 9} \right] = \sqrt{n^2 + 3n + 9}.$$

Ionuț Stroe, student, Iași

VIII.126. Fie $a, b, c, p \in \mathbb{N}^*$ cu a, b, c distincte și $\sqrt{p} \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$, iar $A = \{a\sqrt{p}, b\sqrt{p}, c\sqrt{p}\}$. Funcția $f : A \rightarrow \mathbb{N}$ este definită prin $f(x) = x^2 + (2c - a - b)x - b - 1$. Dacă $x, y \in A$, $x < y$, demonstrați că $f(x) < f(y)$.

Cosmin Manea și Dragoș Petrică, Pitești

VIII.127. Determinați numerele reale x, y și z , știind că $4(x - 1)y^2z^2 + 4(y - 1)z^2x^2 + 4(z - 1)x^2y^2 = 3x^2y^2z^2$.

Lucian Tuțescu și Mariana Mărculescu, Craiova

VIII.128. Dacă cercurile înscrise în trei fețe ale unui tetraedru sunt tangente două câte două, atunci cercul înscris în a patra față este tangent primelor trei.

Mihály Bencze, Brașov

VIII.129. Să se arate că din fețele unui cub de muchie l , confecționat din carton, putem construi, fără resturi, fețele a șase cuburi de muchii l_1, l_2, \dots, l_6 astfel încât $l^2 = l_1^2 + l_2^2 + \dots + l_6^2$.

Petru Asaftei, Iași

Clasa a IX-a

IX.111. Let a, b, c be positive real numbers. Prove that $\frac{a^2 + 1}{b + c} + \frac{b^2 + 1}{c + a} + \frac{c^2 + 1}{a + b} \geq 3$.

Pedro H.O. Pantoja, Brazil

IX.112. Arătați că pentru fiecare număr natural $n \geq 2$, există numerele naturale $x_1 < x_2 < \dots < x_n$ astfel încât $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} + \dots + \frac{1}{x_n} = \frac{1}{2010}$.

Radu Sava, Iași

IX.113. Coardele AB și CD ale unui cerc de centru O sunt perpendiculare și se intersectează în P . Dacă E și F sunt mijloacele segmentelor AC , respectiv BD , arătați că $PE = OF$.

Petru Asaftei, Iași

IX.114. a) Dacă O este punctul de intersecție a diagonalelor patrulaterului convex $ABCD$, atunci $AB \parallel CD$ dacă și numai dacă $AO^2 + DO^2 + BC^2 = BO^2 + CO^2 + AD^2$.

b) Presupunem că $AB \parallel CD$ și notăm cu r_1, r_2 razele cercurilor înscrise în triunghiurile AOD , respectiv BOC și cu R_1, R_2 razele cercurilor circumscrise acestor triunghiuri. Arătați că $AD = BC \Leftrightarrow r_1 = r_2 \Leftrightarrow R_1 = R_2$.

Claudiu Ștefan Popa, Iași

IX.115. Trei ceviane concurente împart un triunghi ABC în șase triunghiuri mai mici, având razele cercurilor circumscrise R_1, R_2, \dots, R_6 . Dacă $R = R_1 + R_2 + \dots + R_6$, demonstrați că măcar două dintre numerele R_1, R_2, \dots, R_6 sunt cel mult egale cu $\frac{1}{6}R$.

Marius Drăgan, București

Clasa a X-a

X.111. Rezolvați ecuația $[\log_{1+|x|}(\sqrt{1+x^2} + |x|)] \cdot [\log_{\sqrt{1+x^2}+|x|}(1 + |x|)] = a$, unde a este un parametru real, iar $[t]$ este partea întreagă a lui t .

Ștefan Gavril, Piatra Neamț

X.112. Se consideră mulțimile finite X, Y și Z astfel încât $Z \subset Y$, $|X| = 4$, $|Y| \geq 5$ și $|Z| = 3$. Determinați $|Y|$, știind că numărul funcțiilor $f : X \rightarrow Y$ a căror imagine include Z este 108.

Mihai Haivas și Constantin Chirilă, Iași

X.113. Fie $a, b, x_1, x_2, \dots, x_n$ numerele reale strict pozitive ($n \in \mathbb{N}, n \geq 2$) și σ o permutare a mulțimii $\{1, 2, \dots, n\}$. Demonstrați că

$$\left(ax_1 + \frac{b}{x_{\sigma(1)}}\right) \dots \left(ax_n + \frac{b}{x_{\sigma(n)}}\right) \leq \left(ax_1 + \frac{b}{x_1}\right) \dots \left(ax_n + \frac{b}{x_n}\right).$$

Dan Nedeianu, Drobeta Tr. Severin

X.114. Fie $z_1, z_2, z_3 \in \mathbb{C}^*$ astfel încât $|z_1| = |z_2| = |z_3| \neq 1$ și $z_1 - z_2z_3, z_2 - z_3z_1$ și $z_3 - z_1z_2$ sunt numere reale. Demonstrați că $(z_1 - z_2)(z_2 - z_3)(z_3 - z_1) = 0$.

Ionuț Ivănescu, Craiova

X.115. Fie $ABCD$ un patrulater convex și punctele $P, Q \in AC$, $R, S \in BD$ astfel încât $\frac{PA}{PC} = \frac{QA}{QC} = \frac{AB}{CD} = \frac{RB}{RD} = \frac{SB}{SD}$. Dacă M și N sunt mijloacele segmentelor PQ , respectiv RS , demonstrați că $2MN < PQ + RS$.

Titu Zvonaru, Comănești

Clasa a XI-a

XI.111. Demonstrați că $4(x^3 + y^3) \geq 9xy|x - y|$, $\forall x, y \in [0, \infty)$.

Lucian Tuțescu, Craiova

XI.112. Fie șirurile $(w_n)_{n \geq 1}$ și $(p_n)_{n \geq 1}$, unde $w_n = \left[\frac{2n!!}{(2n-1)!!} \right]^2 \cdot \frac{1}{2n+1}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$ (șirul lui Wallis), iar p_n este al n -lea număr prim. Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2w_n}{\pi} \right)^{\frac{p_n}{\pi \cdot \ln n^n}}$.

Gabriel Mîrșanu, Iași

XI.113. Calculați limita șirului (x_n) definit prin: $x_1 \in (0, \infty)$, $\alpha \in (0, 1) \cup (1, \infty)$, $x_{n+1} = -1 + (1 + \alpha x_n)^{1/\alpha}$, $\forall n \geq 1$.

Gheorghe Costovici, Iași

XI.114. Fiind date $a, b, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$, determinați funcțiile $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ cu proprietatea:

$$\begin{vmatrix} x - \alpha & y - \alpha \\ f(x) - \beta & f(y) - \beta \end{vmatrix} = af(x) + bf(y), \quad \forall x, y \in \mathbb{R}.$$

Marius Tiba, elev, București

XI.115. Determinați matricele $X, Y, Z \in \mathcal{M}_2(\mathbb{Z})$, având determinantul 1, știind că $X^4 + Y^4 + Z^4 = X^2 + Y^2 + Z^2 + 6I_2$.

Florin Stănescu, Găești

Clasa a XII-a

XII.111. Fie x, y, z numere reale nenule. Dacă $x + y + z = 0$ și $x^5 + y^5 + z^5 = x^7 + y^7 + z^7$, calculați valoarea expresiei $A = x^2 + y^2 + z^2$.

Mihai Crăciun, Pașcani

XII.112. Calculați limita șirului $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ definit prin $a_n = \int_0^1 \sqrt{x^n + x^{n+2}} dx$, $\forall n \in \mathbb{N}$.

Bogdan Victor Grigoriu, Fălticeni

XII.113. Calculați $\lim_{x \rightarrow \infty} \int_{\frac{1}{x+1}}^{\frac{1}{x}} \operatorname{ctg} t^2 dt$.

Silviu Boga, Iași

XII.114. Se consideră funcția continuă $f : [0, 1] \rightarrow (0, 1]$. Demonstrați că pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$, există un unic $x_n \in (0, 1)$ astfel încât $\int_0^{x_n} f(t) dt = n \int_{x_n}^1 f(t) dt$.

Calculați limita șirului (x_n) și arătați că $\lim_{n \rightarrow \infty} n(1 - x_n) = \frac{1}{f(1)} \int_0^1 f(t) dt$.

Florin Stănescu, Găești

XII.115. Fie \mathcal{F} mulțimea funcțiilor de două ori derivabile pe $[a, b]$ cu derivata de ordin doi continuă, pentru care $f(a) = \alpha$ și $f(b) = \beta$, unde α și β sunt constante fixate. Notăm $I(f) = \int_a^b [f'(x)]^2 dx$, $\forall f \in \mathcal{F}$ și $J(f) = \int_a^b [f'(x)(1 + 2f(x))]^2 dx$, $\forall f \in \mathcal{F}$. Determinați $\min\{I(f) | f \in \mathcal{F}\}$ și $\min\{J(f) | f \in \mathcal{F}\}$.

Adrian Corduneanu, Iași